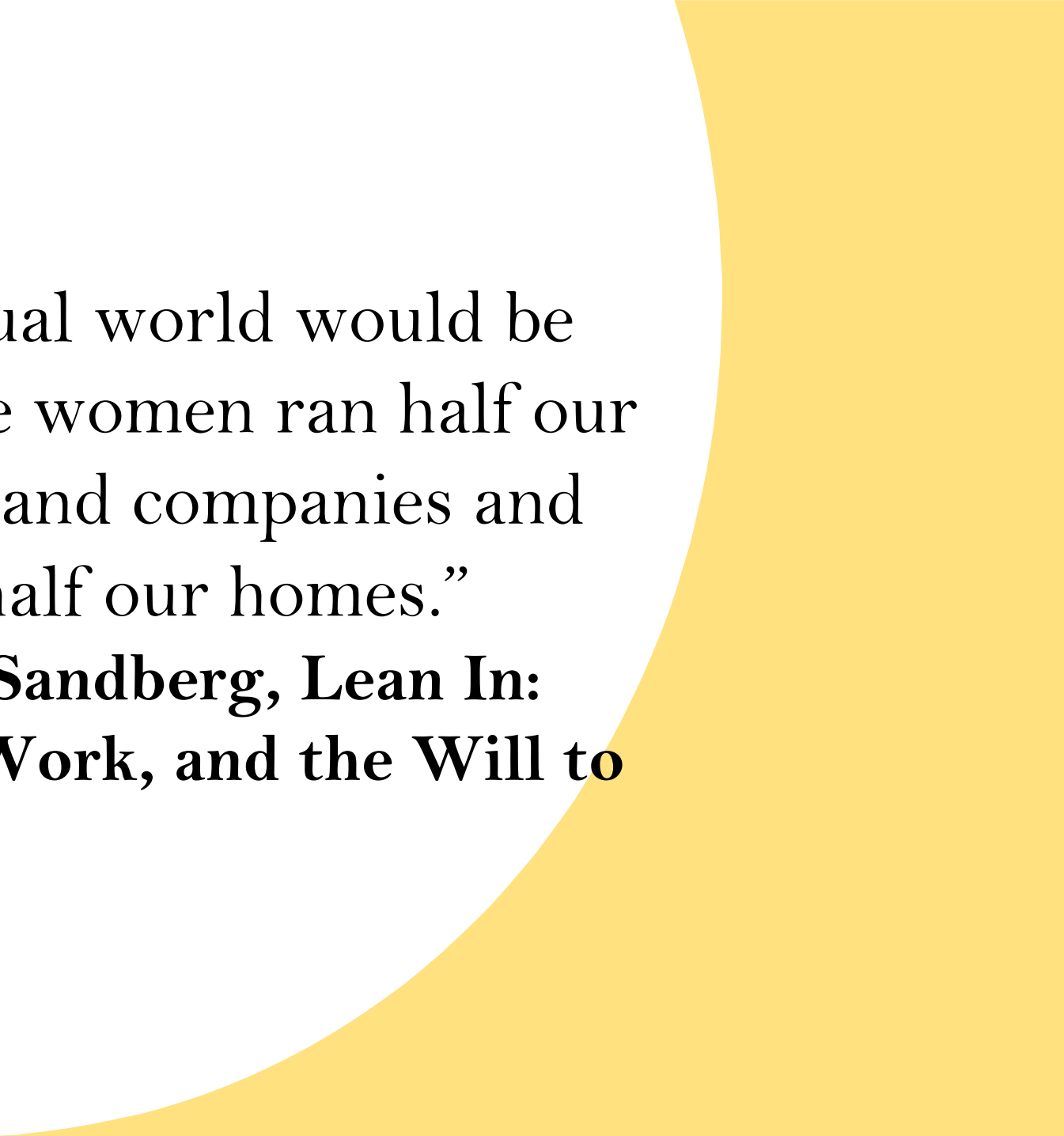

Yhteiskunnalliset edellytykset itsenäiselle naiselle

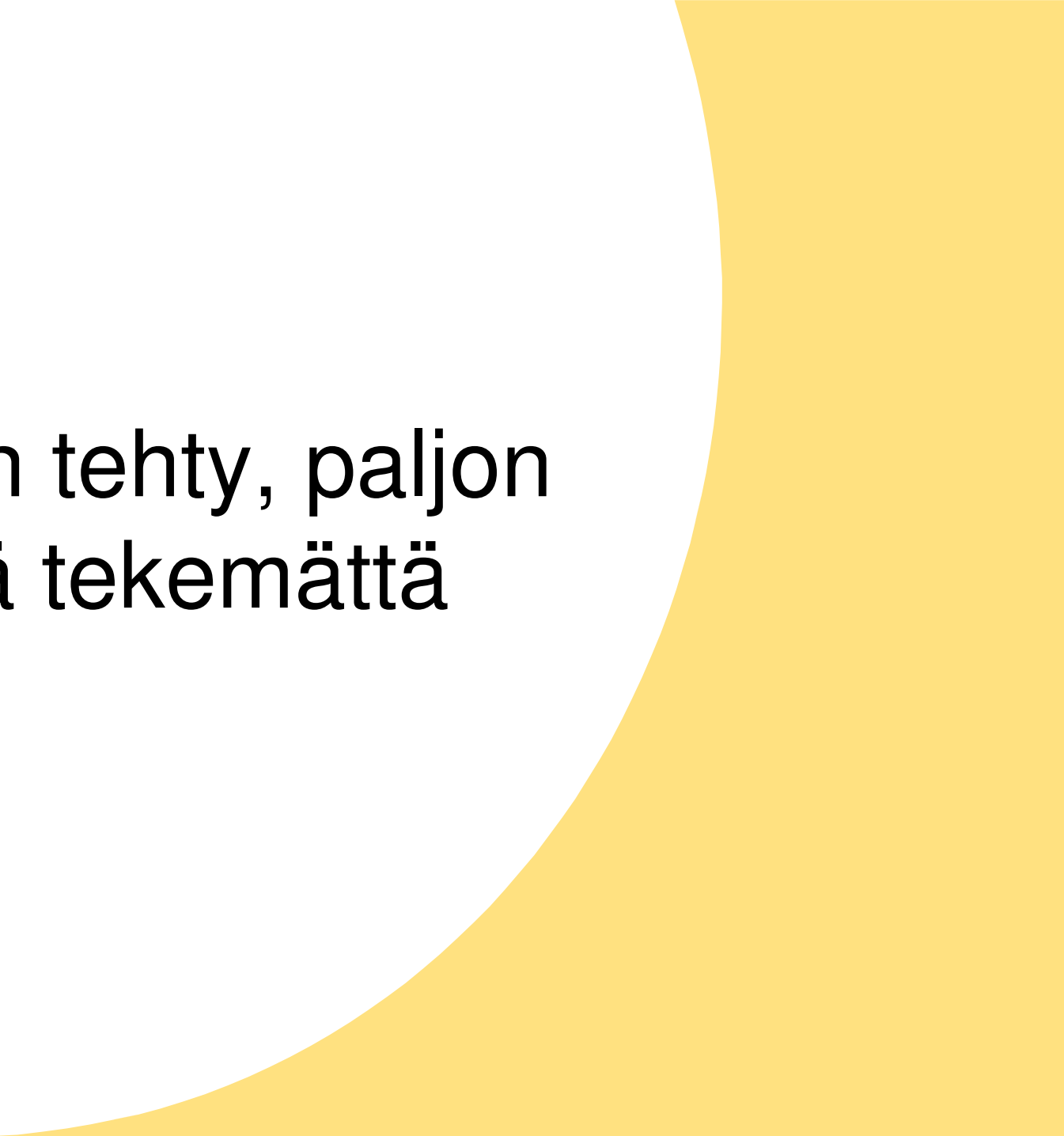
Mikaela Nylander
Zonta Piirikokous 6-8.10.2017

“A truly equal world would be one where women ran half our countries and companies and men ran half our homes.”

— **Sheryl Sandberg, Lean In: Women, Work, and the Will to Lead**

Paljon on tehty, paljon
on vielä tekemättä

- Tasa-arvo on koko yhteiskunnan asia, ei pelkästään naisten
- Itsenäisyys edellyttää tasapainoista elämää, joka koostuu monesta palasesta: talous, normit, yhteiskunnalliset palvelut ja asenteet
- Julkinen päätöksenteko keskiössä puheenvuorossani
- Puutteelliset arvioinnit tasa-arvovaikutuksista (tällä hallituskaudella vain 15 arviota tehty)

Virstanpylväitä

1878 Yhtäläinen perintöoikeus

1892 Naisiasialiitto Unioni perustetaan

1901 Yhtäläinen opiskeluoikeus yliopistossa

1906 Yhtäläinen äänioikeus valtiollisissa
vaaleissa

1917 Naisille ja miehille yleinen äänioikeus
kunnallisvaaleissa

1919 Naimisissa oleville naisille oikeus
ansiotyöhön ilman aviomiehen suostumusta

1926 Ensimmäinen naisministeri (Miina Sillanpää, apulaissosiaaliministeri)

1930 Aviovaimo vapautuu miehensä holhouksesta ja oikeus omaan omaisuuteen

1962 Suomi ratifioi ILO:n samanpalkkaisuussopimuksen: sama palkka samanarvoisesta työstä

1978 Vanhemmille oikeus jakaa keskenään vanhempainvapaa

1986 Nimilaki, jonka perusteella avioituva nainen saa säilyttää sukunimensä

1990 Alle 3-vuotiaille subjektiivinen oikeus kunnalliseen päivähoitoon

1992 Nainen Suomen Pankin johtajaksi (Sirkka Hämmäläinen)

1994 Avioliitossa tapahtuva raiskaus kriminalisoidaan

1999 Laki lähestymiskiellosta

2000 Nainen tasavallan presidentiksi

1. Koulutus ja johtotehtävät

A large, solid yellow shape that starts as a thin curve on the left and expands into a vertical bar on the right, framing the text.

Naisten osuus koulutetusta työvoimasta

- Toinen aste: 47,7%
- Ammattikorkeakoulu: 61,2%
- Korkeakoulu: 55,4%

Naisten osuus johtotehtävissä:

- Valtionhallinto: 35%
- Kuntasektori: 57%
- Yksityinen sektori: 28%
- Naisten osuus pörssiyritysten hallituksissa: 25%

Tarvittavat toimenpiteet

- Yrityksen johdon sitoutuminen esteiden poistamiseen
- Perinteiden ja asenteiden muuttaminen
- Mentorit ja tutorit
- Verkostot
- Hyvät esimerkit

2. Perhe ja työelämä

- Naiset tekevät tutkimusten mukaan 59% kotitöistä
- Naisen työura 2 vuotta lyhyempi (lapset ja vanhenevat omaiset)
- Naiset käyttävät 97% kotihoidontuesta

- 78% isistä käytti isyysvapaata (1-18 arkipäivää) äidin äitiys- tai vanhempainvapaan aikana
- 34 % isistä käytti isyysvapaata vanhempainvapaakauden jälkeen (1–54 arkipäivää)
- Vanhempainvapaata (äitiysvapaan ja isyysvapaan jälkeen) käyttävät lähes yksinomaan äidit, miehistä 1-3%

- Naisen työeläke on keskimäärin 66% miesten eläkkeestä (syy eroihin löytyy erityisesti työ- ja palkkahistoriasta)
- ”Kokonaiseläke” 78%
- Kolme neljäsosaa omaishoitajista naisia

Tarvittavat toimenpiteet

- Perhevapaiden uudistus joka tukee tasa-arvoa ja luo edellytyksiä perheen valinnanvapaudelle
- Vanhempainvapaista johtuvat kustannukset tulisi jakaa uudella tavalla
- Oikeus varhaiskasvatukseen
- Toimivat ja joustavat palvelut
- Joustavat ja perhemyönteiset työmarkkinat
- Joustava sosiaaliturva

3. Naisen euro

- Työmarkkinat ovat Suomessa sukupuolittuneita ja miesten ja naisten välinen palkkaero on vielä suuri
- Työmarkkinoiden segregatio on pahentunut viime vuosina
- Naisen palkkaeuro on 83 senttiä miehen palkkaeurosta

- Ilman taloudellista itsenäisyyttä naisilla on vielä pitkä matka itsenäisyyteen
- Naisilla oltava sama mahdollisuus kun miehillä rakentaa uraa (perhevapaat)
- Jos ei naisten työllisyys nouse, ei Suomen työllisyysaste nouse

Tarvittavat toimenpiteet

- Työelämän eriytymisen purkaminen (saa alkunsa jo kasvatuksessa ja koulutuksessa): naisenemmistöisten alojen arvostuksen lisääminen ja miesenemmistöisten alojen normien ja stereotyyppien kyseenalaistaminen (asenteet)
- Perhevapaajärjestelmän uudistaminen

- Työmarkkinaratkaisut
- Miten julkiset toimenpiteet vaikuttavat? (uudistukset, talousarvioesitykset)
- VN:n samppalkkaisuohjelmaa tulee jatkaa

4. Naisiin kohdistuva väkivalta

A large, solid yellow shape that starts as a thin curve at the bottom left and expands into a vertical bar on the right side of the page.

- Lähisuhdeväkivalta ja väkivalta naisia kohtaan on merkittävä yhteiskunnallinen ongelma
- Vuosittaiset kustannukset 2,4 miljardia euroa
- 30% suomalaisista naisista on kokenut lähisuhdeväkivaltaa
- Suomi on toiseksi väkivaltaisim maa EU:ssa naisille

Verkkoviha

- Verkkoviha kohdistuu erityisesti naisiin ja rajoittaa naisten tilaa julkisuudessa
- Ei kohdistu ainoastaan julkisuuden henkilöihin, vaan kaikkiin naisiin

Tarvittavat toimenpiteet

- Ennaltaehkäisevät toimenpiteet
- Asennemuokkausta: jo koulussa enemmän tietoa tasa-arvoisista ihmissuhteista
- Toimivat laaja-alaiset palvelut (terapiaryhmät, turvakodit)
- Osaamista
- Lainsäädännöllisiä toimenpiteitä: sukupuoli viharikoksen perustana

5. Vaikuttaminen

- Naisten on osallistuttava poliittiseen päätöksentekoon kaikilla tasoilla
- Eduskuntavaalien 2015 ehdokkaista 39,4% naisia, valituista 41,5%
- Kuntavaalien 2017 ehdokkaista 39,9% naisia, valituista 39%

Tarvittavat toimenpiteet

- Asenteet
- Rohkaisevat esimerkit
- Käytännön edellytykset
- Luottamustoimesta saatu palkkio ei pitäisi vaikuttaa vanhempainpäivärahaan

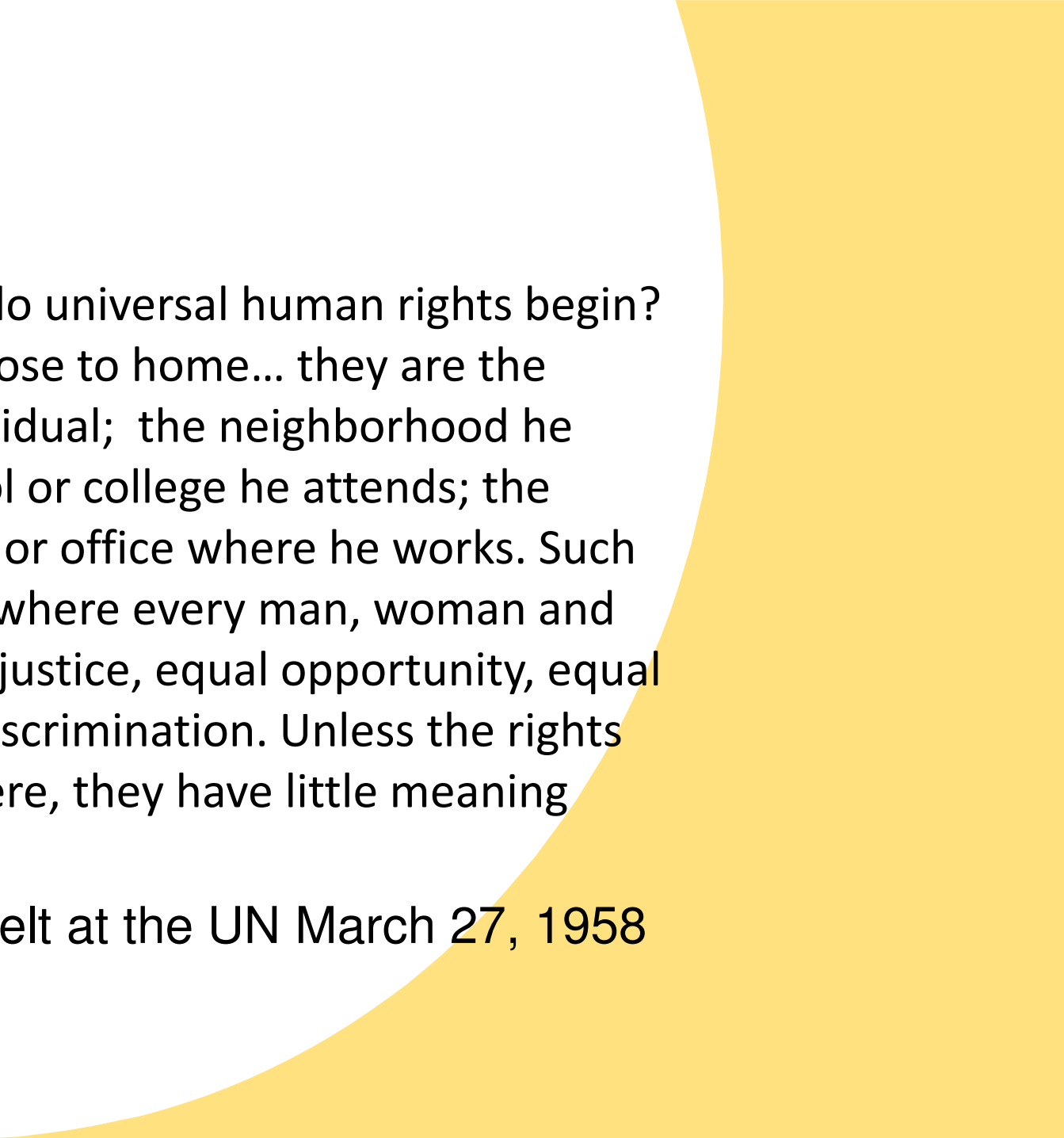
Yhteenveto

Monipuolinen ja aito itsenäisyys vaatii vielä paljon toimenpiteitä

Aito tasa-arvo kaikilla elämänalueilla takaa parhaiten itsenäisyyttä naisille

Suomen menestys on perustunut tasa-arvoon ja tasavertaisuuteen

Demokratia=sekä naisten että miesten osallistuminen ja osallisuus

“Where after all do universal human rights begin? In small places, close to home... they are the world of the individual; the neighborhood he lives in, the school or college he attends; the factory, the farm, or office where he works. Such are the places of where every man, woman and child seeks equal justice, equal opportunity, equal dignity without discrimination. Unless the rights have meaning there, they have little meaning anywhere.”

Eleanor Roosevelt at the UN March 27, 1958

KIITOS! TACK!

